

Maloniai kviečiame
2016 m. spalio 9 d. 14 val.
į Vilniaus arkikatedroje bazilikoje
rengiamą
sakralinės muzikos valandą

SEKMADIENIO MUZIKA

Skiriama Lietuvos nacionalinės kultūros ir
meno premijos laureatui,
vargonininkui, profesoriui

LEOPOLDUI DIGRIUI

Dalyvauja:

LEOPOLDAS DIGRYS (vargonai)
RENATA MARCINKUTĖ-LESIEUR (vargonai)
Jėzuitų gimnazijos jaunimo choras KRANTAS
Choro vadovai DOVILĖ MAČIUKAITĖ-
KRASAUSKIENĖ ir LEONIDAS ABARIS
VACLOVAS JUODPUSIS (muzikologas)

KONCERTO PROGRAMA

J. S. Bach Tokata ir fuga d-moll, BWV 565
J. S. Bach Dvi arijos iš Kantatų:
„Avelė gali ramiai ganytis“
I. Digrio transkripcija vargonams
„Gera man, kad Jėzų turiu“
R. Hill transkripcija vargonams
T. Albinoni Adagio
G. Fauré Arija. I. Digrio transkripcija vargonams
Ch. M. Widor Tokata iš Simfonijos vargonams Nr. 5
Leopoldas Digrys (vargonai)

Faustas Štrollia „O Kazimierai kilnus“
Onos Mikailaitės eilės
Jacob Arcadelt „Ave Maria“
Christopher Tambling „Missa Festiva“:
Gloria
Agnus Dei
Ola Gjeilo „Ubi caritas“
Mišrus choras „Krantas“
Renata Marcinkutė-Lesieur (vargonai)

Alexandre Guilmant Simfonijos Nr. 1 d-moll Finalas
Renata Marcinkutė-Lesieur (vargonai)

Mary Lynn Lightfoot „Dona nobis pacem“
Leonidas Abaris „Leiski būti man arti“
Jono Noreikos eilės
Hans Nyberg „Cantate Domino“
Mišrus choras „Krantas“
Renata Marcinkutė-Lesieur (vargonai)

LEOPOLDAS DIGRYS

„KONCERTAI BAŽNYČIOJE; KOKS TIKSLAS“

Neretai sakoma, kad muzika yra Dievo kalba, bandymas išreikšti tai, kas žodžiais neišsakoma. Muzika, sukurta iš meilės, veda prie pirminio jos šaltinio – Dievo. Pati meno prigimtis yra šventa ir religinė, – teigė popiežius Pijus XII. Jonas Paulius II 1999 m. balandžio 4 d. „Laiške menininkams“ sakė, kad autentiškas menas net ir anapus tipiška religinių raiškos formų yra labai artimas tikėjimo pasauliui, toks artimas, kad net didelio Bažnyčios ir kultūros atotrūkio aplinkybėmis lieka savotiškas tiltas į religinę patirtį.

Jozefas Ratzingeris savo knygoje „Pakeliui pas Jėzų“ rašė: „Neužmiršiu Miunchene išgyvento Bacho koncerto... Šioje muzikoje pajunti tokią negirdėtą tikrovės galybę, kad nebe per samprotavimą, bet per sukrėtimą tampa aišku, jog tai gali kilti ne iš tuštumos, bet tik iš tiesos, glūdinčios kompozitoriaus įkvėpime, galios“.

Prisiminkime 1989 m. vasarą Vingio parko estrada. Molotovo-Ribentropo pakto pasirašymo 50-osios metinės. Kol į mitingą rinkosi žmonės, per garsiakalbius skambėjo A. Brucknerio IX simfonija. Rasti tinkamesnį kūrinių susidariusiai nuotakai palaikyti buvo neįmanoma. Esu giliai įsitikinęs, kad Brucknerio simfonija tuo metu toje vietoje buvo sakralinė, nepaisant neutralaus pavadinimo. Tokia muzika, kurią išklausęs žmogus nors truputėlį tapo geresnis, šviesesnis, giliau tikintis savo aukštesne paskirtimi, tokia muzika galėtų ir turėtų skambėti bažnyčiose. Tegu menas padeda atskleisti grožį, kuris kaip Dievo Dvasios atspindys perkeistų materiją, atverdamas žmogaus dvasią amžinybės pojūčiui (Jonas Paulius II, „Laiškas menininkams“).

Jeigu bažnyčioje vykstančiame koncerte nors vienas žmogus iš dešimties arba iš šimto pajautė, kad tikrai egzistuoja aukštesnis Gėris ir Grožis, jeigu jo dvasia nors trumpam išsilaisvino iš kasdienybės rutinos kiauto, jau yra gerai.

Prof. I. Digrys

Iš leidinio „Laiškai bičiuliams“ 2013 1 (23) psl. 23

Ši pavardė mums simbolizuoja Lietuvos vargonų kultūros ir vargonavimo proveržį pokario dešimtmėčiais, kai iš sovietinio sąstingio ir draudimų vadavosi ir ši muzikinio gyvenimo sfera. Studijuodamas Maskvos konservatorijoje pas profesorių A. Gedikę, I. Digrys pajuto šio instrumento įtaigą klausytojams, o grįžęs į Lietuvą savo muzikiniu tikslu numatė atgaivinti jų skambesį gimtinėje, kur vargonai, deja, buvo išbraukti ir iš studijų tuometinėje Lietuvos valstybinėje konservatorijoje, ir iš koncertinio gyvenimo. O jam, kaip aukštą meistriškumą pasiekusiam vargonininkui, muzikinis tobulėjimas buvo įmanomas tik intensyviai koncertuojant. Tad jo kūrybinė, interpretacinė veikla tuomet surado dirvą užsienio valstybėse, iš kurių vargonininką parlydėdavo puikūs įvertinimai. Tai stiprino jo pozicijas, kurios laipsniškai tvirtino siekius, kad vargonai, kaip koncertinis instrumentas, nebūtų diskriminuojamas. Taip, lyg ir natūraliai, bet I. Digris ypatingų pastangų dėka vargonai „sugrįžo“ į tuometinę Lietuvos valstybinę konservatoriją, į M. K. Čurlionio konkursus, šie instrumentai suskambėjo ne tik Lietuvos filharmonijoje, bet ir kitose mūsų šalies koncertiniam muzikavimui skirtose erdvėse, rengli vargonų muzikos festivaliai, jis buvo kviečiamas į vargonininkų konkursų žiuri. Ne vienas toks instrumentas Lietuvoje atsirado I. Digris pastangomis. O kur dar naujų kūrinių vargonams gausa! Jam savo stambios apimties opusus dedikavo šveicaras Guy Bovet, taip pat Eduardas Balsys, Julius Juzeliūnas, Bronius Kutavičius ir kiti kompozitoriai.

Šiandien galime didžiuotis, kad profesorius I. Digris su soliniais koncertais aplankė 31 užsienio valstybę, kad surengė arti 3000 koncertų, kad savarankiškam kūrybiniam gyvenimui išugdė ne vieną dešimtį vargonininkų, kad jo meistriškumas aukštai įvertintas suteikiant Lietuvos nacionalinę kultūros ir meno premiją.

Šia iškilia proga Lietuvos muzikų rėmimo fondas ir rengia koncertą, kurio metu profesorius Leopoldas Digris „kalbins“ Vilniaus Arkikatedros Bazilikos vargonus, kurie, beje, čia atsirado ir jo pastangų dėka.

Vaclovas Juodpulis